

ATH OER ALINDA BOEK

Over de naald, titel en auteur van het Oera Linda Boek

F.N. HEINSIUS

Atlantis was buiten de Zuilen van Hercules gelegen en is gesitueerd in het noorden van Zweden (Rudbeck, 1682), in noordelijke gebieden (Bailly, 1779), bij de monding van de rivieren Schelde, Maas en Rijn (De Grave, 1806), nabij Helgoland (Spanuth, 1953), in het Middellandse Zeegebied (Humboldt), onder het zand van de Sahara (Bory de Saint-Vincent) en gelegen op Thira in de Egeïsche Zee. Het Oera Linda Boek lijkt echter aanwijzingen te bevatten die een andere historisch-geografische locatie aanduiden.

Êthlum lijkt taalkundig een geloofwaardig ontwikkelde naam voor een stam op âtland. Enkele woorden in het Oera Linda zullen derhalve toch authentiek zijn en telkens overgeschreven. Het is statistisch namelijk te toevallig om steeds in de juiste klinkertransformatie te zijn overgeleverd. Atland is waarschijnlijk de zandplaat in de Waddenzee die vroeger bekend was als den Abt; Oudfries: voorvader, zie figuur. Van een oud Fries geslacht genaamd 'Adélen' of 'Andelen' wordt gezegd dat het afkomstig zou zijn van een locatie ten noorden van het dorp Sexbierum, gelegen aan de kust, wat zou overeenkomen met de zandbank. Voorheen begon die merkwaardige plaatsnaam met Sax- vanwege een historisch-taalkundige klinkertransformatie van 'a' naar 'e'. De uitgang '-adeel' is opmerkelijk veel gebruikt voor grotere gebieden gelegen op Westergo in Friesland. Maar vooral de sterke Duitse uitgang '-at' in het woord 'heimat' vormt een krachtige en oorspronkelijke aanwijzing naar dit oude eiland genaamd Atland. De huidige benaming 'Abtland' is fonetisch vrijwel gelijk. Het woord 'At' betekent adel, edel en is mogelijk afkomstig van de plaatsnaam Athene. Vele Friese familienamen die eindigen op de uitgang '-a' kunnen op deze grondslag gebaseerd zijn.

Zandplaat den Abt

In het boek ligt een interessante relatie naar Tacitus en Ptolemaeus. Maar foutieve samentrekking van zinsdelen is problematisch. De zin van auteur "Min nôm is Frêthorik to nomath Oera Linda" is foutief. Dit is geconcludeerd na analyse van Tacitus' su-at-ut-anda én Ptolemaeus' si-at-ut-anda. Het woord 'Anda' betekent bewonderenswaardig. De oorspronkelijke samentrekking zal geweest zijn tonomath-oer-alinda met als resultaat: "Mijn naam is Frederik van Adélen". Laatstgenoemde heer was een bekende bisschop van Utrecht en afkomstig van Leeuwarden. Een juistere titel zou derhalve zijn: **Ath oer Alinda Boek**. En zo kom ik weer bij athal, de voorloper van het hedendaagse edel. Er is ook nimmer een auteur opgestaan. Dit is volstrekt logisch. Auteurs van de familie Adélen hielden teksten actueel. Maar nadat het geslacht begin 18e eeuw uitstierf, begon het handschrift vermoedelijk te zwerven. De verkeerde naam Over de Linden lijkt te komen van Overlande (Overlands papier!) en transformeerde in Overlende. En dan het verdronken Atland of Aldland. Op grond van de naam, mij bekende bronnen en landschapverandering volgt de onvermijdelijke conclusie dat het verdwenen eiland Atlantis gevonden is. Gelegen op de Abt tussen Terschelling en Sexbierum. Ptolemaeus situeert het oostelijk van de Vliemonding.

Enkele bijzonderheden die verder opvielen. Ten eerste schreef Liko van Adélen in het jaar 803 voor het nageslacht: "Jij moet alles verdedigen wat van ons Ethlum

komt en wat verder rest van ons oude zeerijk". Ethlum (Nieuw-Athene, Athenna, Atheim, Ad-élen, Abt) was hoofdstad van Altland dat bestond uit acht terpen waar edelmannen goed oogstten tot de meren verliepen en alles verloren ging. Door een afgelegen ligging was er geen oorlog, maar welvaart.

Ten tweede werd in *Prins Friso* (2008, p.20) naar een koning Nibo gezocht bij Nibbixwoud. Een toevalstreffer: "Toen de Finnen dus zagen hoe ze verraden waren liep Alrik door over Ekkorum en daar na langer naar Heerigheid Nibod. Tot deze stonde gerend daar was een andere burcht. Wie niet kon vluchten werd afgemaakt en wie vluchtte vond zijn einde in de moerassen van het Kreilwoud". Elke Finn komt uit Schoonland (Skåne, Zweden). Volgens het boek kregen alle Finse vrouwen hun kinderen van een Friese koning. Dit zal dan het volk van de Vikingen (~Finnen-Kingen) zijn. Alrik van Adélen rende van Medemblik via Enkhuizen naar Nibbixwoud, gegeven de locatie van het Kreilwoud. Radbod lijkt hiermee een precedent te hebben in Westfriesland.

Ten derde vergezellen twee broers Friso op de veldtocht van Alexander de Grote. Zij heten: Adel (altham) en Saxo (sina salt-atha, setma). Bruno trof ik daar nergens aan. Saxo durfde niet op zee te varen en bouwde schepen voor Alexander. Friso, auteur van het relaas, ging alleen mee met Nearchus. De eerste zeereis verliep vlotjes, dus ging Saxo later ook mee. De boten werden over een straat naar de Middellandse Zee gesleept. Dit was de voorloper van het Suezkanaal, het bewijs van Jensma rammelt. Na de dood van Alexander uitgeweken naar Friesland. Adel is stamvader van het geslacht op de oudste terpen, zeg at of anda. Het échte Friso-nageslacht werd later ook naar dit Nieuw-Athene gebracht.

Dan een stukje eigen vertaling. "Het boek van de Adelavolgers. Dertig jaar na de dag dat jouw volksmoeder omgebracht was door de nooit rustende tegenstanders in alle staten was daar klein anda aan de andere zijde waar anderen waren, van ons afgekeerd en onderdrukt door deze tegenstanders kwamen er betere tijden voor de friezen met welvaart voor het hele land. Om dat geluk te behouden had men een aantal van acht terpen waar alle mannen goed-van-adel waren met goede oogsten voor de familie. Daarna dat de *meren* verlopen waren onder Etmelda was alles *rood* geworden, *anda* helemaal en *alen...*". De schuingedrukte woorden verdienen nadere analyse. Door nieuwe aftakkingen uit Rijn en IJssel rond de 4e eeuw steeg het waterpeil in voorlopers van het IJsselmeer. Met rood bedoelde men vermoedelijk een lavastroom uit de nabijgelegen Zuidwalvulkaan, misschien actief

geworden door toenemende druk van het water op de aardkorst. Tot slot transformeerden anda- en -alen taalkundig in Andelen en werd ad- en -alen Adélen.

Oude munt met 'zeeroute naar Waddenzee'

Een oude 'advertentie of reisgids' lijkt het voorgaande te ondersteunen. Bovenstaande figuur toont een oude munt met de naam van een Friese koning: II ADELINUS II. Twee tempelpoorten voor de 'A' en na de 'S' illustreren vermoedelijk een figuurlijke uitnodiging om handel te drijven. De afbeelding toont mogelijk een speld die door twee paar gespiegelde zuilen van Hercules, Gibraltar en Vliemonding, naar zes cirkels prikt. Naar mijn overtuiging zijn hier figuurlijk zes Friese eilanden afgebeeld: Westergo, Oostergo en vier Waddeneilanden. Friezen woonden destijds vooral op eilanden die door het water beter te verdedigen waren. De terpen Ad en Anda lijken verdwenen, want anders zou dit aantal op acht uitkomen.